

עת"א (חיפה) 13158-11-16 - ראג'י גורבאן נ' מדינת ישראל

עת"א (חיפה) 13158-11-16 - ראג'י גורבאן נ' מדינת ישראל ואח' מחוזי חיפה

עת"א (חיפה) 13158-11-16

ראג'י גורבאן

נגד

1. מדינת ישראל

2. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר

בית המשפט המחוזי בחיפה

[08.11.2016]

כב' השופט רון שפירא, סגן נשיא

החלטה

העותר, אסיר בכלא גלבוע, הגיש עתירה המופנית כנגד החלטת גורמי הכליאה בכלא גלבוע בכל הנוגע לתנאי כליאתו. כלא גלבוע מצוי בעמק בית שאן ובית המשפט המוסמך לדון בעתירות אסירים הכלואים בו מתבררות בבית המשפט המחוזי בנצרת.

העתירה הוגשה בבית משפט זה. בית המשפט ביקש הבהרות מב"כ העותר בנוגע להגשת העתירה בבית משפט זה, לכאורה בניגוד לכללי הסמכות המקומית. ב"כ שב"ס ביקשה במקביל להורות על מחיקת העתירה שהוגשה בבית משפט שאינו מוסמך לדון בעתירה. בתגובה טען ב"כ העותר כי ביום 6.11.16, וגם היום, שוהה העותר בבית מעצר קישון. בהתאם, כך לטענתו, מסורה הסמכות לדון בעתירה לבית משפט זה. זאת בהתאם להוראות סעיף 62א(א) לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש] התשל"ב - 1971 (להלן: "פקודת בתי הסוהר"), המורה כדלקמן:

"(א) אסיר רשאי להגיש לבית המשפט המחוזי שבאזור שיפוטו נמצא בית הסוהר שבו הוא מוחזק (להלן בסימן זה - בית המשפט) עתירה נגד רשויות המדינה ואנשים הממלאים תפקידים על-פי דין בכל ענין הנוגע למאסרו או למעצרו (להלן בסימן זה - עתירה)".

מבדיקה שערך בית המשפט מתברר כי האסיר אכן הובא לכלא קישון ביום 6.1.16 ומחוזק שם גם כעת לצורך הבאתו לבית משפט זה לשמיעת ראיות במסגרת תפ"ח 24510-09-15, בו הוא הנאשם. הישיבות בגין הובא העותר לכלא קישון קבועות ליום 7.11.16 וליום 9.11.16 ולאחר מכן יוחזר לכלא גלבוע. כעת, כאמור, הוא מצוי במעבר בכלא קישון. לכאורה, קנה העותר בכך סמכות להגשת עתירה לבית משפט זה.

עם זאת, ולאחר שעייתי בטענות ב"כ העותר, החלטתי להורות על העברת העתירה לבית המשפט המחוזי בנצרת, שהוא המוסמך לדון בעתירתו. אבהיר להלן.

אמנם, בהיבט הטכני של הביטוי, מוחזק כעת העותר בבית סוהר שבתחום שיפוטו של בית משפט זה. ואולם לא לכך כיוון החוק בהוראותיו לעניין הסמכות המקומית. כללי הסמכות לא נוצרו כדי לאפשר לעותר לבחור בית משפט או שופט שידון בעניינו וזאת כל אימת שהוא מועבר ממתקן הכליאה הקבוע בו הוא מוחזק למתקן אחר, באופן זמני ולצרכי דיון בבית משפט. החוק לא כיוון לאפשר לעותר, המועבר לצרכי משפט ממתקן כליאה בצידה האחד של הארץ לצידה השני, לבחור ולהגיש עתירה בתחנת המעבר בה הוא מוחזק זמנית, ולבחור בדרך זו את המקום בו תידון עתירתו, כאשר היא מופנית כנגד החלטות שהתקבלו במתקן הכליאה הקבוע שבו הוא שוהה ובעניין תנאי כליאתו שם. עתירה שעניינה תנאי כליאה צריכה להתברר במחוז שבו מצוי מתקן הכליאה בו מוחזק האסיר דרך קבע ובו גם מתקבלות ההחלטות המנהליות בעניין תנאי כליאתו, החלטות שכנגדן מופנית העתירה. הגיון ופרשנות זו של הוראת החוק וכללי הסמכות המקומית מתיישבת גם עם כללי סדר הדין המנהלי לפיהן עתירה מוגשת בבית המשפט שבתחום שיפוטו התקבלה ההחלטה המנהלית. אמנם עתירות אסירים, המוגשות בהתאם להוראות סימן ח1 לפקודת בתי הסוהר, אינן מצויות בגדר סמכותו של בית משפט לעניינים מנהליים ולא חלות עליהן הוראות תקנות בית משפט לעניינים מנהליים (סדרי דין) התשס"א - 2000, ואולם חלים עליהם עקרונות המשפט המנהלי. כך גם יש לפרש את הוראות פקודת בתי הסוהר לעניין הסמכות המקומית לדיון בעתירת אסיר. במקרה שבפני הוגשה העתירה כנגד החלטות גורמי הכליאה בכלא גלבוע. מחר, אחרי סיום שמיעת העדויות בעניין כתב האישום המתברר בבית המשפט המחוזי בחיפה או בסמוך לכך, יוחזר העותר לכלא גלבוע. אין כל עילה והגיון לגרום להחזרתו לבית משפט זה במועד אחר לצורך דיון בעתירה המופנית כנגד החלטה מנהלית שהתקבלה בכלא גלבוע. מעבר להעדר עילה והגיון, אין גם סיבה לגרום לטלטול האסיר בנסיעה נוספת לחיפה, נסיעות שאינן נוחות לאסיר, וגם מכבידות על מערך העברת והסעת אסירים של שב"ס. הניסיון לתפוס סמכות בבית משפט מסוים, בין אם לצורך בחירת מותב ובין אם מטעמי נוחות של בא כוחו של העותר, אינו ראוי ואין להיענות לו. אשר על כן, ולאחר שעיינתי בטענות ב"כ העותר לעניין הסמכות המקומית, אני קובע כי במקרה זה הסמכות המקומית והפורום הנאות לקיום דיון בעתירתו של האסיר הוא בית המשפט המחוזי בנצרת, שלו הסמכות המקומית לדון בעתירות אסירים המוגשות ע"י אסירים המוחזקים בכלא גלבוע. בנסיבות אלו, מאחר והטיעון לעניין הסמכות המקומית הוא בשאלה משפטית, כאשר העובדות אינן שנויות במחלוקת, לא מצאתי מקום לזמן את הצדדים לשם דיון בפני ובמעמד האסיר בעניין הסמכות המקומית לדון בעתירתו. אינני רואה גם כי יש במתן החלטה בדרך זו כדי לפגוע בזכויותיו הדיוניות ו/או המהותיות. לא מצאתי גם מקום לקבל את בקשת שב"ס ולהורות על מחיקת העתירה. משהוגשה עתירה ושולמה אגרה ראוי לבררה לגופה בבית המשפט המוסמך. אבהיר, למען הסר ספק, כי לגוף העתירה ובעניין טענות העותר כנגד התנהלות שב"ס אינני מביע כל עמדה. בית המשפט המוסמך ישמע טענות הצדדים ויחליט כחוכמתו. המזכירות תעביר את העתירה לדיון לבית המשפט המחוזי בנצרת ותשלח החלטה לב"כ הצדדים. ניתנה היום, ז' חשוון תשע"ז, 08 נובמבר 2016, בהעדר הצדדים.